

قۇرساتالى وسپان ۇلى شعارمالارى

1

ۇلتتار باسپاسى

۱۰ گەر

1

ۇلتتار باسپاسى

«قۇرمانالى وسپان ۇلى شىعارمالارى»

اتتى كىتاپتىڭ رەداكسىيا القاسى

جانابىل سىماغۇل ۇلى

قىلىشلار: اسقات كەرىمباي ۇلى

بەكمۇقامەت مۇسا ۇلى

باسپادان شىعارۇشلار القاسى:

«شامس قۇمار ۇلى. شاكەن وڭاليې. ۋاسىنجان عوبۇر ۇلى. جاۋ
گۇاڭمېڭ. «تالىيىي قاپايەۋ». «سىمجان نۇرغازى ۇلى. مۇراتقان
جاپايى ۇلى. «لەبەك قۇرمانالى ۇلى. باقىتتىك توقتاسىن ۇلى
قۇراستىرىپ باسپاعا ۇسىنعان: «رەكس قۇرمانالى ۇلى

《库尔班阿里全集》编委会

贾那布尔

顾问: 艾斯海提·克里木拜
别克木哈买提·木沙

夏木斯·胡马尔 夏侃·沃阿勒拜 瓦依提江·乌甫尔
赵光鸣 塔力甫拜·哈拜 阿里木江·努尔哈孜
编委: 木拉提汗·加帕拜 叶里别克·库尔班阿里
巴克特拜克·吐哈塔西

编者: 叶尔肯·库尔班阿里

قۇرمانالى وسپان ۇلى
库尔班阿里·乌斯曼沃夫

اۆتور (وڭنان 1-) 1950-جىلى ۋارشاۋاداعى بىيىتشلىكتى قورعاۋ
جىنالىسنا قاتناسىپ قايتقان جولىندا قىرىم يالتادا دەمالىستا .
1950 年作者(右一)在华沙参加世界和平会议后在黑海亚利
塔留念

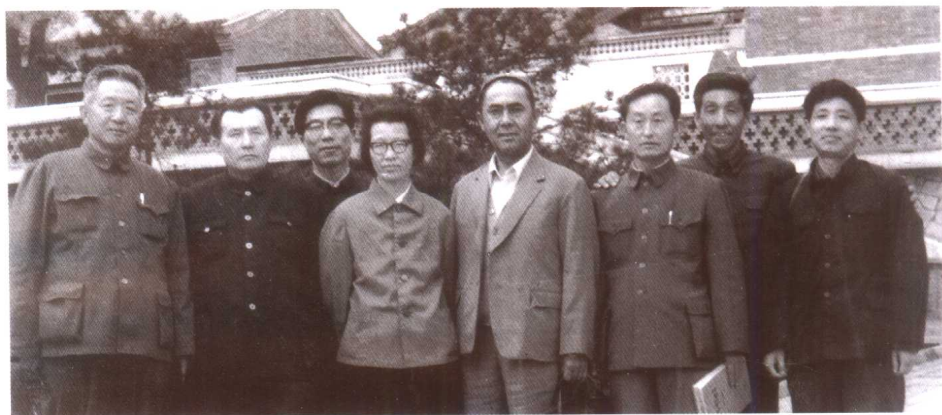

اۆتور (سولدان 1۰-) 1958-جىلى تاشكەنت جىنالىسنا قاتناسقان
ازيا ، افريكا جازۇشىلارىمەن بىرگە .
1958 年作者(左十)在塔什干参加亚非作家会议时与各国作
家留念

اۆتۈر (جوعارعى سۆرەت الدىڭعى قاتار سولدان 5-، تۈمەنگى سۆرەت سولدان 7-) 1961. جىلى بلە قازاق اۆتونوميالى وېلىسنا قىزمەت تەكسەرىپ بارغان مەملەكەت باششى چىن يى (جوعارعى سۆرەت الدىڭعى قاتار سولدان 6-، تۈمەنگى سۆرەت سولدان 4-) جولداسپەن بىرگە .

1961 年国家领导人陈毅(上图前排左六, 下图前排左四)到伊犁哈萨克自治州考察时作者(上图前排左五, 下图前排左七)与陈毅同志合影

1981-جىلى بىيجىڭدە ، ئۆتۈر (سولدان 2-) «ونىڭ ۋوڭى مەن ۋۆ-سى» اتتى شىعارماسى 1-دارەجىلى سىلىق العاندا ، ۋىيۇردىڭ اىگىلى اقنى تىيىچانمەن (وڭنان 4-) جانە «ۇلتتار ادەبىيەتى» جۇرنالىنىڭ ۋىر ۋولم رەداكتورلارىمەن بىرگە .

1981 年在北京作者(左二)的作品《她的梦幻与现实》荣获一等奖时作者与著名维吾尔族诗人铁依甫江(右四)和《民族文学》杂志社部分编辑合影

ۋۆتۈر (الدىڭغى قاتار سولدان 4-) 1984-جىلى بۆكىل مەملەكەتتىك 2-كەزەكتى ۇلتتار ادەبىيەتى جاسامپازدىى جىنالىسىنا قاتناسقاندا ، كۈنگى ، ورازقان ، اكىبار قاتارلى جازۇشلارمەن بىرگە ۇلتتار باسپا-سىندا قوناقتا بولدى .

1984 年作者(前排左四)参加全国第二届民族文学创作会议
时与孔盖，乌拉孜汗，艾克拜尔和北京民族出版社工作人员合影留念

اۆتور (الدىغى قاتار سولدان 3-) سۇڭ خانلىك، تەمىر داۋامات،
جانابىل قاتارلى ش.ۋ.۱. رايون باشىلارمەن بىرگە .
作者(前排左三)与宋汉良,铁木尔达瓦买提,贾那布尔等自
治区领导合影留念

اۆتور (سولدان 4-) *سالي، قابىل قاتارلى اقىن-جازۇشلىرىمەن بىرگە .
作者(右四)与赛力,哈布尔等诗人合影留念

اۆتور (الدىڭغى قاتار سولدىن 3-) ماعاز ، ومارعازى ، شاكەن قاتارلى
اقىن-جازۇشلارمەن بىرگە .

作者(前排左三)与乌玛尔哈孜,玛哈孜,夏侃等作家合影留念

اۆتور ماناناشى ءجۇسىپ مامايىمەن بىرگە .

作者与《玛纳斯》演唱大师合影留念

جەتپىستىڭ جەلكەسىندەگى
ق . وسپان ۇلى .

古稀之年的库尔班阿里

اۆتور جۇبايى اجارمەن بىرگە .
作者及夫人阿佳尔

اۆتۈر (وڭنان 1-) اكەسى وىپان،
اعاسى قۇرمانغالىمىن بىرگە .

作者(右一)与父亲和哥哥库尔
班哈力

اۆتۈر (وڭنان 1-) سەياسىنىداغىلارمەن
جانە تۇيسقا ندارمەن بىرگە .

作者(右一)家人留念

الدىڭغى قاتار وڭنان اۆتۈردىڭ قىزى ەلنۇر ، جۇبايى اجار ، ۇلكەن
ۇلى ەلبەك ، ارتقى قاتار كەنجە ۇلى دولقىن ، 2. ۇلى ەركىن ، 3. ۇلى ەلشات

作者夫人及其子女

العى ءسوز

ءجانابىل سىماغۇل ۇلى

تىرشىلىك ساپارىنىڭ اركەۋىم تۇسىندا اركىمدەر-اق بۇل دۇنيەگە كەلىپ ، ءوزىنىڭ وسىناۋ تىرلىكتەن الار ەنشە-سىن ەنشەلەپ ، قالدىرار قارىمجىسىن قالدىرىپ كەتە بارادى عوي . ءومىر ساپارىنىڭ وسىلاي اينالىستاعى بۇل بۇلتارتپاس زاڭى تۇتاس تىرشىلىك ءۇشىن ، سونىڭ شىندە ادام پەندەسە-نىڭ ايشىقتى جىگى—ونەر توبى ءۇشىن ءتىپتى دە سولاي سياقتى . ولاي بولادى ەكەن ، تولىق تومى وقىرماندارمەن بەت كورىسكەلى وتىرعان كورنەكتى قوعام قايراتكەرى ، ايگىلى اقىن ، دراماتورگ قۇرمانالى وسپان ۇلىنىڭ ءومىرى مەن جاسامپازدىق ونەرى تۇرالى ازداپ العى ءسوز ورنىندا لەبىز بىلدىرە كەتۋ توتەنشە قاجەتتى دەپ بىلەمىن .

1

قۇرمانالى وسپان ۇلى 1924-جىلى جەلتوقساندا قازىر-گى قازاقستان رەسپۇبليكاسى الماتى وبلىسىنىڭ توعىزبۇلاق دەگەن جەرىندە ، شارۋا وتباسىندا دۇنيەگە كەلگەن . اۋەلدە

ئەلە ئىمامىنىڭ ۋەزىپىسى ، ۋەكىلى ، ۋەكىلى ئىمامىنىڭ باستى-
 ۋى قاتارلىق تۈرلىك جاۋابىنى باستىلىق مىندەتتەردە بولدى .
 1957—1958-يىللاردا ۋەزىپىسىنىڭ پارتىيە مەكتەپىنىڭ ئىلمى
 تولىقتىرىپ ، 1958-يىلدا كۈزىنىڭ 1963-يىلدا دەپنە ئەلە
 قازاق ئۆتۈنمىيالى ۋەزىپىسىنىڭ باستىلىق ، ۋەزىپىسىنىڭ پارتىيەنىڭ
 تۈرلىكىنىڭ ۋەزىپىسىنىڭ مىندەتتىن ۋەزىپىسى . ۋەزىپىسىنىڭ كەينىگى سار-
 سالىق كۈندەردىكى ۋەزىپىسىنىڭ كۈندەردىكى ۋەزىپىسىنىڭ ۋەزىپىسىنىڭ
 سۈپىتى ، ۋەزىپىسىنىڭ كۈندەردىكى ۋەزىپىسىنىڭ كۈندەردىكى ۋەزىپىسىنىڭ
 كەشۋىنىڭ كەشۋىسىنىڭ . پارتىيە ۋەزىپىسىنىڭ كۈندەردىكى ۋەزىپىسىنىڭ
 ۋەزىپىسىنىڭ كۈندەردىكى ۋەزىپىسىنىڭ كۈندەردىكى ۋەزىپىسىنىڭ
 قۇرۇلمىسىنىڭ ۋەزىپىسىنىڭ قۇرۇلمىسىنىڭ ۋەزىپىسىنىڭ ۋەزىپىسىنىڭ
 يەت-كۈندەردىكى ۋەزىپىسىنىڭ ۋەزىپىسىنىڭ ۋەزىپىسىنىڭ ۋەزىپىسىنىڭ
 سى ، ۋەزىپىسىنىڭ ۋەزىپىسىنىڭ ۋەزىپىسىنىڭ ۋەزىپىسىنىڭ ۋەزىپىسىنىڭ
 تىنىڭ مەڭگۈ ۋەزىپىسىنىڭ ۋەزىپىسىنىڭ ۋەزىپىسىنىڭ ۋەزىپىسىنىڭ
 دەتتەردىكى ۋەزىپىسىنىڭ ۋەزىپىسىنىڭ ۋەزىپىسىنىڭ ۋەزىپىسىنىڭ
 داڭقىنىڭ ۋەزىپىسىنىڭ ۋەزىپىسىنىڭ ۋەزىپىسىنىڭ ۋەزىپىسىنىڭ
 جىدە قايتىسى بولدى .

2

قۇرمانالى وسپان ۇلى وسى زامان جۇڭگو قازاق ادەبىيە-
تىنىڭ نەگىزىن قالاعان قارىمدى قالامگەرلەردىڭ ءبىرى . ول
ادەبىيەت جاسامپازدىعىنىڭ پەزىيا جانە دراما تۈرلەرىندە لەۋلى
ەڭبەك ەتكەن اۆتور . سوناۋ 1940-جىلداردا جاريالاعان «بەت
بۇرماى كىر مايدانعا» اتتى ازاماتتىق لىرىكاسىنان باستاپ

ھەسپتەگەندە ،ئومىرنىڭ سوڭىنا دەيىن ول جارىم عاسىردان كوبرەك ۋاقىت وسى ادهيەت مايداننان الس كەتپەدى ،
 ءسوز ونەرىن قىزۋ ءسۇيدى ، ونەردەگى وزىندىك دەڭگەيىن
 قالىپتاستىردى .

قۇرمانالى جاسامپازدەي ۋاقىت جاقتان ازاتىقتىڭ ال-
دىنداعى ، ازاتىقتان كەينىگى جانە 11-كەزەكتى ءۇشىنىشى
جالپى ماجىلىستەن كەينىگى كەزەڭ بولپ ءۇش ساتعا بول-
مەدى . ال ، جالپى ءىتىمى جاقتان قوعامدىق-ساياسي ءمان
الاتىن ازامات لىرىكالىق اجارى باسىم بولپ كەلەدى دە ،
ءارقايسى تارىخىي كەزەڭنىڭ ، قوعامدىق بۇرىلىستىڭ وزعان
جاعىن ، وزىق جاعىن ارقاۋ ەتپ وتىرادى . وعان قوعامدىق
ءمان ، ىدەيالىق سالىستىرما بەرىپ ، وسى ارقىلى وقىرمانىن
بولاشاققا ، ۇمىتكە ، جەڭىسكە باستاپ وتىرادى . زامانىمىز
تىنىستاسىپ جاتاتىن مۇنداي قوڭىر مايدا ازاماتتىق لىرىكالىق
مۇمكىن ونىڭ ستىلى دەپ ايتساق تا ارتىق كەتپەس ەدى .
سوزىمىزگە دالەل ءۇشىن مارقۇمنىڭ وقىرماندارىنا «ارايلاپ
ازاتىقتىڭ اتتى تاڭى» ، «بەيبىنشلىك جەڭەدى» ، «ءبىزدىڭ
كۇش» ، «قارايىمىز ماقتاندىشىپەن» ، «شاتتەدەم
مەنىڭ» ، «كۇركەشەدەن كۇللى الەمگە» ، «توي تولعاۋى»
سياقتى ولەڭ-تولعاۋلارنى وقىپ كورۋدى ەسكەرتە كەتەر
دەيىك .

قۇرمانالى وسپان ۇلىنىڭ ولەڭ ءتلى—حالىق ءتلى ،
فورماسى—ءداستۇرلى فورما . سوندىقتان قۇرمانالى ولەڭدە-
رى وقىرماندارى ءۇشىن قاي-قاشاندا بولگەندەك ، كۇدرەتك
تانىقتان مەس . ول وسى حالقتىق ءتىل مەن قاراپايىم فورما

ارقىلى دا ءوزىنىڭ جويقىن مانىگە ، وسكەلەڭ قوعامدىق سىپات-
قا تولى تولعاۋلارنى جازىپ وقىرمان جۇرەگىنەن جول تابا
الغان اقىن . ونىڭ ءبىر ءبولىم وتتى ولەڭدەرى حانزۇ ،
ۇيعۇر ، ورىس ، قىرعىز ، موڭغۇل تىلدەرىنە اۋدارىلىپ ، ءار
ۇلت حالقىنىڭ قولداۋىنا يە بولدى .

قۇرمانالى وسپان ۇلىنىڭ «كۈركەشەدەن كۈللى الەم-
گە» تولعاۋى مەن «ونىڭ ءوڭى مەن ءتۈسى» بالاداسى تۇتاس
پوەزيا جاسامپازدىعىنىڭ جاۋھار جەمىسى ەكەنى ، ادەببەت
تارىخىمىز بىەن ادەببەت سىنىمىزدا قاندىرىلا ايتىلىپ كەلەدى .
مۇنى تۇراقتى باعاسىن الپ بولغان تۋىندىلار دەسەك تە
بولادى . ال ، ءارقايسى تارىخىي كەزەڭدە جازىلغان ازاماتتىق
لىرىكالىرى مەن تولعاۋلارنى ءتۈسىنۋ ، زەرتتەۋ تۈبەسەلى
اقىرلاشقان جوق ، ول تانىمنىڭ جاڭالانۋ زاڭدىلىعى بويىنشا
وقىرماندارى جاعىنان ، زەرتتەرمەندەرى جاعىنان جالعاستى
زەرتتەلۋگە ، قۇنتتاپ تۈسىندىرىلۋگە ءتيىس .

قورىتىپ ايتقاندا ، قۇرمانالى وسپان ۇلى ومىرگە جاي
كەلىپ ، تەگىن اتتانىپ كەتكەن ازامات ەمەس . ول ءوز
ومىرىندە ماڭىزدى قوعامدىق جۇمىستاردىڭ باسىندا بولىپ ،
كوپتەگەن كورنەكتى جاسامپازدىق جۇمىستار تىندىرعانى ءۇ-
شىن بۇگىنگى ، ەرتەڭگى جانە بولاشاق تارىختان ، ءسوز
جوق ، لايىقتى باعاسىن الادى . ال ، ونەر ادامى رەتىندە دە
ءوزى سوڭىنا قالدىرعان وسى مۇرالارى ارقىلى وقىرماندارد-
خان وزىندىك باعا الۋعا ابدەن ءتيىستى . ەندەشە ، سانالى
وقىرمانىن نىزدەگەن سالماقتى توپتاما قولڭىزدا بولسىن !

مازمۇنى

1940-جىلدارداغى ولەڭدەر

- 3 كۈتەمىن
- 4 نە بەردىم ؟
- 6 بەيسەكەڭ ءجۈز سوزىڭىزگە ءبىر دۇڭك ەتەر
- 7 شەندىمىز اربزدانسالڭ ات دەيدى ەكەن
- 7 مولداەكە
- 8 سۇماقى ، سۇيق ءجۇرس قادامىڭىز
- 8 اعاي !
- 9 كۈنىم دەدىم ، ءتوندى كوزىڭ
- 10 اتتان ، الدىڭعى شەپكە بار !
- 11 مەن قايران !
- 13 ءوتىنىش
- 14 جاڭا جىلدا جاڭالىق
- 15 گۈلىم ەدىڭ
- 16 ءبىز دايار